

Potencjał gmin w zakresie przyjmowania repatriantów

- raport z ankiety przeprowadzonej w grudniu 2021 r. podczas realizacji projektu pn. *Repatriacja krok po kroku - III i IV edycja*

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów RP w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2021.

Publikacja wyraża wyłącznie poglądy autorów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

**UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ AZYLU,
MIGRACJI I INTEGRACJI**

Projekt współfinansowany z Programu Krajowego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji Wyłączna odpowiedzialność za wyrażone opinie spoczywa na autorze i Komisja Europejska oraz Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji nie ponoszą odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

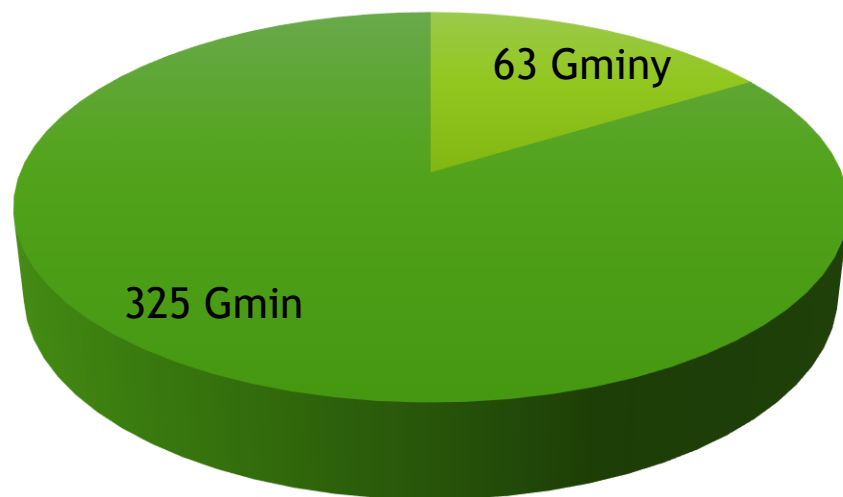
**POMOC
POLAKOM
NA WSCHODZIE**

**FUNDACJA
DLA
RODAKA**

W ankiecie wzięło udział 388 j.s.t., wśród nich 63 zadeklarowało uczestnictwo w procesie przyjmowania repatriantów.

Liczba gmin, które uczestniczyły w procesie przyjmowania repatriantów

■ TAK UCZESTNICZYŁO

■ NIE UCZESTNICZYŁO

MOTYWACJA:

- ▶ Chęć pomocy repatriantom (29)
- ▶ Motywacja demograficzna (28)
- ▶ Promocja gminy (19)

Przygotowanie gmin w zakresie organizacyjnym

- ▶ 32 gminy posiada jednostkę organizacyjną lub konkretną osobę, która zajmuje się procesem repatriacji w gminie;
- ▶ 19 gmin widzi potrzebę rozwoju kompetencji pracowników w zakresie realizacji procesu repatriacji, w szczególności:
 - ▶ znajomości procedur formalno-administracyjnych;
 - ▶ szerszego rozeznania w rozwiązywaniu różnych problematycznych sytuacji po przyjeździe rodziny, np. przysługujące uprawnienia emerytalne, co ze składkami z dotychczasowej pracy osoby, która podejmie pracę, a tam już pracowała, itp.;
 - ▶ pozyskanie przez pracowników kompetencji w pracy z osobami słabo znającymi język polski oraz polskie realia życia codziennego.

Preferencje gmin dot. ścieżek repatriacji

- ▶ *Na wniosek potencjalnego repatrianta* (42 gminy)
 - ▶ możliwość dokładnego poznania sytuacji rodziny repatrianta; wyboru rodziny, która może funkcjonować w społeczności lokalnej z uwagi na jej wykształcenie , wykonywany zawód i w rezultacie lepszej adaptacji w nowej ojczyźnie
 - ▶ zapewnia bezpośredni aktywny kontakt
 - ▶ umożliwia lepsze przygotowanie się Gminy na przyjęcie repatrianta i dostosowanie się do indywidualnych potrzeb repatrianta, stopnia znajomości języka polskiego oraz jego kompetencji na rynku pracy
- ▶ *Poprzez Bazę RODAK”* (9 gmin)
 - ▶ repatriacja za pośrednictwem Bazy Rodak jest korzystniejsza dla gminy pod względem finansowym
 - ▶ rodzina wskazana przez MSWiA jest sprawdzona, np. czy posiada wymagane dokumenty tj. wizę reparacyjną i nie ponosi ryzyka, że zaproszona rodzina wycofa się ze złożonej deklaracji przyjazdu
- ▶ 12 gmin nie udzieliło konkretnej odpowiedzi.

Główne problemy, z jakimi zetknęła się gmina podczas procesu przyjmowania repatriantów

L.P.	Główne problemy z jakimi zetknęła się Gmina podczas procesu przyjmowania repatriantów (możliwość podania kilku odpowiedzi)	Liczba odpowiedzi
1.	Brak znajomości języka polskiego przez repatriantów	36
2.	Inne oczekiwania repatriantów co do otrzymanego miejsca zamieszkania	16
3.	Brak możliwości zapewnienia pracy repatriantowi	15
4.	Brak akceptacji repatrianta przez lokalną społeczność	0
5.	Trudności repatrianta z aklimatyzacją się w Polsce	19
6.	Brak samodzielności repatriantów w życiu codziennym	21
7.	Brak dofinansowania w zakresie przygotowania Gminy na przyjęcie repatriantów	1
8.	Problemy z przyznawaniem dotacji celowej na zapewnienie lokalu dla repatrianta.	1
9.	Trudności z nostryfikacją dyplomów	1

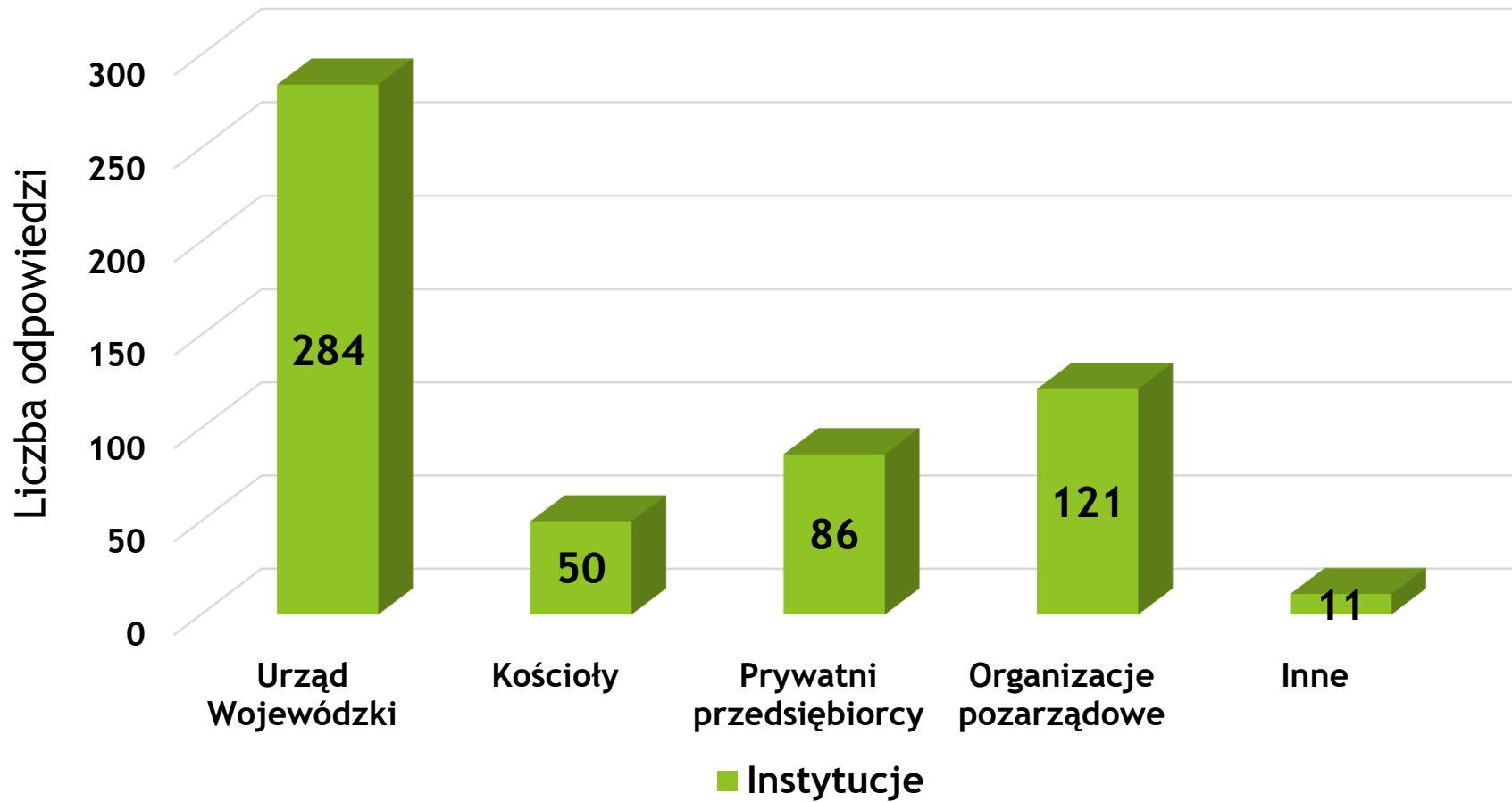
Powody nie uczestniczenia w procesie przyjmowania repatriantów - 325 gmin

- ▶ Brak warunków na przyjęcie repatriantów przez gminę - 298 gmin
- ▶ Obawa przed nadmiernym obciążeniem finansów gminy
- ▶ Gmina nie czuje się atrakcyjna dla potencjalnych repatriantów
- ▶ Brak pewności, że repatriant zostanie w gminie, która go przyjęła
- ▶ Gmina nie jest zainteresowana przyjmowaniem repatriantów
- ▶ Gmina nie posiada wiedzy, w jaki sposób przebiega proces przyjmowania repatriantów

Jakie działania prowadzone przez urzędy administracji rządowej mogłyby zachęcić gminę do przyjmowania repatriantów.

- ▶ Wsparcie finansowe dla gmin
- ▶ Zwiększenie dotacji z budżetu państwa; programy dla repatriantów wspierające naukę języka polskiego; jasne i przejrzyste wytyczne krok po kroku w procesie przyjmowania repatriantów do gminy
- ▶ Pomoc w budownictwie mieszkaniowym
- ▶ Współfinansowanie innych kosztów, związanych z opieką i zaaklimatyzowaniem się repatriantów
- ▶ Współpraca z Pełnomocnikiem Rządu ds. Repatriacji
- ▶ Refundowanie kosztów pracy pracownika samorządowego, który zostałby przydzielony do wsparcia oraz obsługi repatriantów
- ▶ Udzielanie kompleksowej informacji w zakresie praw i obowiązków gminy przyjmującej repatriantów oraz udzielanie pomocy w przypadku problemów na etapie procedury

Jakie podmioty byłyby wsparciem dla gminy przy organizacji procesu repatriacji?

Gminy miały możliwość podania kilku odpowiedzi

Informacje o potencjalnych repatriantach, które ułatwiłyby decyzję o ich zaproszeniu przez Gminę

- ▶ Nadsyłane informacje są wystarczające
- ▶ Informacje na temat karalności
- ▶ Informacja o przodkach repatriantów, zamieszkujących w przeszłości na terenie naszej Gminy
- ▶ Informacja jakie są oczekiwania repatriantów od gminy przyjmującej, czy preferują zamieszkanie na wsi czy w mieście
- ▶ Informacja, że ich krewni mieszkają w pobliżu
- ▶ Informacje o repatriantach nic nie zmieniają, kiedy gmina nie może zapewnić lokalu mieszkalnego na czas nieokreślony

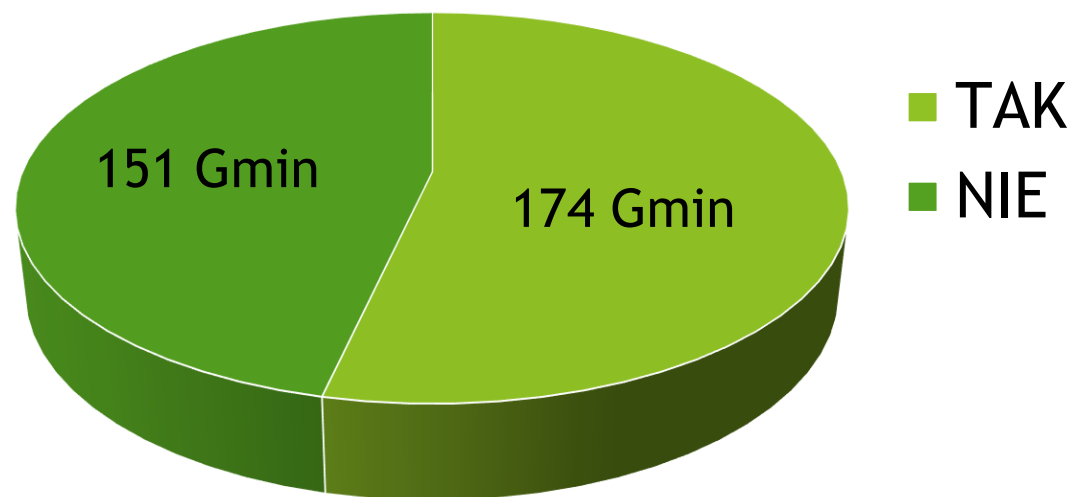
Elementy procedury zniechęcają do przyjęcia repatriantów

- ▶ Brak zaplecza mieszkalnego i możliwości zagwarantowania zatrudnienia
- ▶ Brak komunikacji językowej
- ▶ Zapewnienie osoby wspierającej

Oczekiwania gminy wobec potencjalnych repatriantów

- ▶ Wnoszenie pozytywnych wartości w życie mieszkańców Miasta.
Zaangażowanie rodzinne i zawodowe w rozwój i dobre imię Miasta
- ▶ Pozostanie w Polsce, a nie jako tymczasowe miejsce do czasu pojawienia się lepszej opcji
- ▶ Najlepiej, gdyby były to osoby w wieku produkcyjnym z podstawową znajomością języka polskiego
- ▶ Pozostanie na terenie gminy i praca na rzecz gminy
- ▶ Asymilacja z mieszkańcami
- ▶ Takie same, jak od stałych mieszkańców gminy
- ▶ Poszanowanie obowiązującego prawa, kultury i zwyczajów

Czy większa wiedza o repatriacji i dostępność do katalogu dobrych praktyk w procesie repatriacji, pomogłyby Gminie w podjęciu pozytywnej decyzji o przyjęciu repatriantów.

Według 174 respondentów szersza praktyczna wiedza pomogłaby w podjęciu decyzji o przyjęciu repatriantów

„Zdecydowana większość już się usamodzielniała i jest zadowolona z powrotu do kraju. Niektórzy doczekali się już wnuków urodzonych w Polsce”

Urząd Gminy Zabrze

Opracowanie: Iwona Szost